

2009RGW108 bijlage 6

Pythagoraslaan 101
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan:

Tel. 030-2589111
Fax 030-2583140
www.provincie-utrecht.nl

Datum	2 juni 2009	Team	Projectsecretariaat GMN
Nummer	2009INT243405	Referentie	
Uw brief van		Doorkiesnummer	030-2582112
Uw nummer		Faxnummer	
Bijlage	geen	E-mailadres	GMN@provincie-utrecht.nl
		Onderwerp	Groot Mijdrecht Noord, toekomstige inrichting

Geachte relatie,

Gedeputeerde Staten hebben een voorstel gepresenteerd aan Provinciale Staten over de toekomstige inrichting van Groot Mijdrecht Noord. Dit besluit lichten wij graag aan u, als belangrijke betrokken organisatie, toe. Op 6 juli beslist Provinciale Staten over het voorstel.

Korte terugblik

In maart hebben wij u per brief en op de bijeenkomst in De Meijert bijgepraat over de stand van zaken van onze zoektocht naar oplossingen voor de zoute kwel, bodemdaling in het noordelijk deel van de polder Groot Mijdrecht en de grootschalige natuuropgave.

Kern van onze boodschap toen was dat de drie onderzochte combinatievarianten (Oostplas, Slenk en J-plas) niet haalbaar bleken te zijn binnen de voorwaarden die Provinciale Staten ons hadden meegegeven. Op dat moment stonden er theoretisch nog twee opties open om de problemen in het gebied op te lossen:

1. terugvallen op de strategie Plas (de meest duurzame manier)
2. het oorspronkelijke Plan de Venen uitvoeren, aangevuld met technische ingrepen.

Omdat de strategie Plas niet kan rekenen op voldoende draagvlak in het gebied en in de politiek, en bovendien onbetaalbaar is gebleken, hebben Gedeputeerde Staten op 24 maart besloten verder te gaan met het onderzoeken van Plan de Venen, aangevuld met technische maatregelen, als enige overgebleven denkrichting voor de toekomstige inrichting van Groot Mijdrecht Noord (GMN).

Het vraagstuk GMN

Nu gebleken is dat een volledige plas niet haalbaar is en de combinatievarianten ook niet realiseerbaar zijn, is het belangrijkste doel voor ons om terug te keren naar de oorspronkelijke vraagstukken. Naast de algemene problemen van een steeds toenemende kweldruk, kent de polder van GMN enkele specifieke problemen:

- in de huidige situatie komt er veel te veel brak water uit de polder in de boezem; dit brakke water komt in de omliggende polders in de zomer weer in het watersysteem, met als gevolg sterk wisselende zoutgehaltes in het watersysteem (zoutschokken) wat slecht is voor de natuur en voor de tuinbouw daar;
- vooral in het oosten en in het zuidwesten van GMN is er sprake van bodemdaling.
- in het oostelijk deel van GMN is er een opgave voor 395 hectare natuur als onderdeel van de Groene Ruggengraat en Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Oplossingen

Het Plan de Venen lost het probleem van de bodemdaling in het oostelijk deel van GMN op. Het Plan de Venen lost niet het probleem van de zoutchokken op. Daarom hebben we, samen met het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), gezocht naar aanvullende technische maatregelen die deze problematiek moeten verzachten of verminderen.

Zo hebben we onderzocht of het aanleggen van een pijpleiding naar het Amsterdam-Rijnkanaal/Noordzeekanaal voor de afvoer van het brakke water een oplossing is. Ook is er onderzocht of het kwelwater uit GMN ontzilt kan worden. Beide maatregelen blijken erg duur en nemen de oorzaak niet weg. Daarom vinden we deze maatregelen niet realistisch.

Voor de korte termijn (5 tot 10 jaar) lijken de volgende technische maatregelen wel realistisch:

- gebieden met zoet kwelwater in Groot Mijdrecht scheiden van gebieden met brak kwelwater en deze gebieden apart bemalen; het zoete kwelwater kan dan op andere plaatsen in de omgeving gebruikt worden om watertekorten met zoet water aan te vullen; door deze scheiding wordt de invloed van brak water in een (klein) deel van de omgeving verminderd;
- als er afgeronde natuurgebieden in de omgeving van Groot Mijdrecht zijn gerealiseerd, kan er voor de natuur een apart peilregime gehanteerd worden, waardoor er minder brak water hoeft te worden ingelaten.

Voor oplossingen op de lange termijn wordt er samengewerkt met het Rijk, dat bezig is een visie op een zo duurzaam mogelijk zoetwatersysteem voor heel Nederland op te stellen. Hierbij zoekt het Rijk naar meer structurele en grootschalige oplossingen. Staatssecretaris mevrouw Huizinga heeft per brief bevestigd dat de problematiek van de zoute kwel zoals die speelt in GMN hierin meegenomen wordt.

Plan de Venen – natuur

Het terugvallen op Plan de Venen betekent uitvoering geven aan al vastgesteld beleid. Maar het is wel ingrijpend voor het gebied. In Plan de Venen (1998) is afgesproken dat in het oostelijk deel van GMN natuurontwikkeling plaatsvindt (395 ha), in aansluiting op het bestaande natuurkerngebied van Botshol en de Vinkeveense plassen. Na enkele jaren aan dit plan gewerkt te hebben is er geëvalueerd.

Als resultaat hiervan is in 2007 door Provinciale Staten het Herijkt Plan de Venen vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de afspraken voor natuurontwikkeling in het oostelijk deel van GMN gehandhaafd blijven.

Voor het westelijk deel van GMN is al eens een uitwerking gemaakt door een commissie. Deze commissie had als opdracht te zoeken naar een duurzame toekomst voor de ontwikkeling van nieuwe natuur en/of een agrarische functie. Tot nu toe was het streven om in 2012 te evalueren en te bezien hoe de functieverdeling tussen landbouw en natuur het best gerealiseerd kan worden. Wij willen bezien of deze procesafpraak uit Herijkt Plan de Venen eventueel naar voren gehaald kan worden en kan worden meegenomen in het inrichtingsplan dat in het najaar van 2009 wordt opgesteld.

Plan de Venen – bebouwing

Om aan de natuurdoelstellingen te voldoen, moeten alle woningen die in het oostelijk deel van GMN langs de doorsnijdende wegen staan, aangekocht worden. Gedeputeerde Staten willen nu onderzoeken in hoeverre voor de woningen die langs de oostelijke buitenranden van de polder staan, maar in de polder GMN, maatwerk geleverd kan worden. Dit kan betekenen dat een deel van de woningen die langs deze oostelijke buitenranden staan, wellicht behouden kan blijven. Of dit haalbaar is wordt bij het maken van het inrichtingsplan, in het najaar van 2009, duidelijk.

Plan de Venen – verwerving gronden, volledige schadeloosstelling

Plan de Venen gaat ervan uit dat de verwerving van gronden plaatsvindt op basis van vrijwilligheid.

Uit ervaring weten we dat dit onvoldoende resultaat oplevert. Als provincie ontwikkelen we ondertussen nieuw beleid voor het verwerven van gronden. Voor gronden die erg belangrijk zijn voor de provincie, de zogenoemde 'prioritaire gebieden', krijgt de eigenaar volledige schadeloosstelling.

Als vrijwillige verwerving niet lukt, zal in die gebieden in het uiterste geval ook onteigend kunnen worden. De gebieden die voor dit nieuwe beleid in aanmerking komen worden aangegeven op een provinciale kaart. GMN-oost kan mogelijk op deze kaart als 'prioritair gebied' worden opgenomen. Provinciale Staten besluiten in september 2009 over dit nieuwe beleid en over deze kaart. Deze kaart is nu nog niet beschikbaar, maar wij houden u op de hoogte van deze ontwikkelingen.

Kern van het besluit

De belangrijkste aspecten van ons besluit zijn:

- We gaan door met de uitvoering van Plan de Venen (vastgesteld in 1998) en het Herijkt Plan de Venen (vastgesteld door PS in 2007); dat betekent:
 - het realiseren van 395 ha natuur in het oostelijk deel van Groot Mijdrecht Noord, als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
 - het aankopen van agrarische gronden in het oostelijk deel van Groot Mijdrecht Noord en het aankopen van de benodigde aanwezige bebouwing in het gebied;
- Gedeputeerde Staten stellen, samen met andere partijen, in het najaar van 2009 een inrichtingsplan op. Hierbij proberen we maatwerk te leveren, op zo'n manier dat de huidige bebouwing langs de buitenranden van het oostelijk deel van GMN waar mogelijk kan blijven. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de noodzakelijke ecologische verbinding tussen GMN-oost en Marickeland.
- Gedeputeerde Staten willen AGV betrekken bij de uitwerking van het inrichtingsplan om het idee van het scheiden van zoete en zoute kwel nader te onderzoeken. Hierdoor kunnen de nadelige effecten van brak water uit GMN op de omliggende gebieden enigszins worden verzacht. Dit is vooral een verlichting voor de korte termijn.
- In het inrichtingsplan geven we ook antwoord op het nog openstaande vraagstuk uit Plan de Venen over de onbegrensde EHS-natuur.

Besluitvorming

Het voorstel van Gedeputeerde Staten staat op 25 juni op de agenda van de ingelaste vergadering van de commissie Ruimte, Groen en Water. Op 6 juli vergadert Provinciale Staten over het voorstel.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de bijlage en naar de projectwebsite van Groot Mijdrecht Noord (www.grootmijdrecht Noord.nl). Op deze website vindt u het officiële Statenvoorstel waarover PS op 6 juli een besluit nemen + enkele documenten met uitgebreide achtergrondinformatie.

Wij realiseren ons erg goed dat de uitvoering van Plan de Venen met aanvullende technische oplossingen, voor veel bewoners en bedrijven in de polder GMN een ingrijpend en soms ook een aangrijpend toekomstperspectief is. Weliswaar minder vergaand dan de strategie Plas, die we, mede door de inbreng van bewoners uit het gebied, hebben laten vervallen, maar toch van grote invloed.

Gedeputeerde Staten vinden het belangrijk nu knopen door te hakken en de mensen in het gebied zo snel mogelijk volledige duidelijkheid te geven. Zij moeten weten waar ze aan toe zijn. Daarom dit voorstel en daarom ook ons voornemen om, samen met andere partijen in het najaar al een inrichtingsplan op te stellen. Wij hopen ook in het vervolgtraject op een consistente en positieve samenwerking met uw organisatie in dit boeiend maar ingewikkeld en soms pijnlijk proces.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,